EPITHALAMIVM
Illuſtriſſimorum Principum
HENRICI
TREMOLLII
DVCIS THOARSII,
PARIS FRANCIÆ,

ET

MARIAE TVRRAEAE
FILIAE ILLVSTRISSIMI DVCIS
BVLLONII, natu maximæ,

EIDEM,

& Patri &ſocero inſcriptum.

SEDANI,
Ex Typograpia IOANNIS IANNONI.
MDC.XIX.

Turream Heroinam inhians Tremollius Heros
Concipit ignem, æſtu fluctuat, ictus habet.

Sic ſecum:

COelia pulchra ſuis me blandùm aſpexit ocellis
Inuiſum cæcis ante cupidinibus:
Adſpexit, fixitque ſuos in me Dea vultus,
Cui pudor ingenuo purpurat igne genas.
Rarum à fronte decus ferit ægrum vulnere pectus;
Dum petit ore, oculiſque os oculoſque meos.
Mentem amentem animi transfigit cuſpide lucis,
Aurea; corque excors, exanimemque animum.
Spem metuámne? metum ſperémne? an ſpemq; metumque
Inter agam dubio limite florem animæ?

EPITHALAMIVM ILLVSTRISSIMORVM PRINCIPVM

HENRICI TREMOLLII DVCIS THOARSII, PARIS Franciæ,

ET

MARIÆ TVRRÆ FILIAE

Illuſtriſſimi Ducis BVLLONII natu maximæ.
Eidem & Patri & ſocero inſcriptum.

SI nunc prima cano rudis incunabula mundi,
Gentis & humanæ primordia, dotis & amplæ
Munera, deliciaſque horti, dulceſque Hymenæos,
Æterni genitoris opus, reducisque ſub auras
Nati arcanum ingens; qui patri æqualis, ab æthra
Syderea agnati migrauit luminis oras,
Vt ſtygijs fieret tenebris nigri obuius orci:
Infenſum & numen, factus pia victima & ara,
Æternùm æterna placaret lege ſacerdos;
Qui ſponſus ſponſæ morientis morte mariti,
Viuentis vitâ, ac redamantis amantis amore,
Coniugis vt coniux amplexu & pace fruatur,

Ecquid gratum erit, & thalamis genialibus aptum
Argumentum, hilares luſtrans læto omine tædas?
Quas, Turrae, paras genero ſocer, almus amanti,
Henrico Henricus; qui te tolerare magiſtro
Militiam & graue Martis opus, tua noſcere facta
Primo in flore æui, viridiſque in vere iuuentæ,
Aſſuetus, primis eſt te miratus ab annis,
Et patriæ laudis miro ſuccenſus amore:
Quam toties, tot aui, tantis meruere triumphis.
Quarum iure tibi laudum decora alta merenti
Bellatrix peperit virtus, atque aurea fandi
Copia: corque animi prudens cati, & ætheris alti
Entheus ardor agens ſtrictæ rata pondera mentis;
Qua te larga beat læti indulgentia cæli,
Quam cumulat plenis exundans gratia riuis.
Hinc iuuat effœtum ſeclis, gelidumque ſenecta
Me vatem integros moribundum accedere fontes:
Atque haurire meras Moſæa ab origine lymphas,
Ad Moſam, & Charitum mõtem: procul Hippocrene,
Et bifido Muſis celebrati in vertice Grampi.
Nate Deo, illimis Charitum, & fons iugis amorum,
Solque Aſtrææ ardens, cui vincla iugalia curæ;
Te voco; tu largo liquidi me flaminis hauſtu
Imbue, & irriguo mî in pectore fuſus anhela;
Vt rerum evaleam tantas emergere moles,
Et Diæ acri animos incendere lucis amore.

PRincipio magni ſtrueret cum mœnia mundi
Omnipotens rerum genitor, tum prima locando
Fundamenta globum terræ ſuſpendit inertis
Informem vaſtumque omnem: quem cæca profundo
Circumfuſum operit caligo: & ſpiritus ingens
Incubat afflatu valido ſtagnantibus vndis.
At pater vt dicto pollente ſilentia rupit,

Iuſsit, & ex templo è tenebris ſplendeſcere lucem,
Ocius orta dies fugientibus incubat vmbris,
Et lux alma premit nigræ veſtigia noctis,
Alternoque meant cedentia tempora lapſu.
Poſtera lux ſummi camerans faſtigia cœli,
Cœleſteſque cauans glomeratis orbibus orbes
Arcuat in faciem curuæ teſtudinis vndas,
Sublimes vndas, pelagi quas diuidit vndis
Aeris aura leuis, cognataque luminis ora.
Tertia lux trepidas cogit decurrere lymphas
Cæruleum in gremium, latebroſaque viſcera vaſti
Oceani, & nudare ſolum, & diſcludere ponto
Nerea & ingentes erumpere fontibus amnes.
Pubentes tum primum herbas, & flore comantes
Frondenteſque ſimul ſyluas, & pondere fœtus
Arborei grauidos ſaltus, ſtirpeſq; ſub auras
Seminibus fœtas ſummiſit Dædala tellus.
Ante ſinum quam fœcundum Pater imbribus æther
Solueret; aut prognatus humo qui vomere glebas
Verteret; aut ſurgens imis ab ſedibus humor
Imbueret duræ matris arentia terga.
Quarta anni menſiſque vias, & lucis & vmbræ
Diſtinguit momenta hilarans noctemque diemque:
Pulcher vbi auricomo collucet Phœbus amictu:
Et radijs candet nitidis argentea Phœbe:
Subluſtriſq; polus ſtellis flammantibus ardet.
Quinta lacus ſulcat liquidos, & cærula ponti
Æquora ſquammigerûm pinnis, penniſque volantum
Præpetibus ſecat aërios ſub nubila tractus:
Sic matres animantur aquæ. Iam grandia cete
Affectant blandos veneris dulcedine luſus:
Et pictæ volucres generatim ſecla propagant.
Sexta rubeſcebat tenebris aurora fugatis,
Cum pecudum genus omne videt, genus omne ferarum,

Terra parens, tardoſque boues, acreſq; leones,
Et pernicis equi palmas, & turrim elephantis
Anguimani ingentem: ſinuoſa volumina torquent
Labentes per humum ſpiris ingentibus angues.
Tum genitor; diuinum animal, plenumque ſagacis
Conſilij, noſtræ fingamus imaginis inſtar,
Qui mare, qui terras teneat ditione: regatque
Imperio prolem pelagi, mutaſque natantes,
Et genus alituum, & pecudes, & ſecla ferarum.
His dictis arentis humi de puluere fingit
Terrigenam: & patulis vitalem naribus auram
Inſpirat, teſtamque animat. Iam numinis inſtar
Aurea diuini vultus elucet imago.
Lucus in Edenis campo florebat amœno,
Ardentes quà Phœbus equos curſu urget anhelo
Matutinus agens iuga contra accliuis olympi.
Largior hîc campos æther & lumine veſtit
Purpureo. teretes hîc cœli è ſemine rores
Haurit agris aurora, leues hunc lenibus auris
Mulcebant Zephyri. Hunc Regis manus alma ſupremi
Conſeuit ſtirpe omnigena, ac viridantibus herbis;
Dulcibus olim ori illecebris, viſuque decoris:
Horrentiſq; dumi ſepſit ſylua aſpera circum.
In medio ramos aurataque brachia pandit,
Et caput auricomum fulgentibus inſerit aſtris
Stirps opulenta, ingens, vitæ felicis alumna.
Quam iuxta adſimilis facie, & dulcedine fructus
Blanda videbatur ſuperas conſurgere in auras
Altera: at in terram pronum putare cacumen.
Quod ſi non tetrum leti celaret odorem
Fronte ſua vitalis erat; ſophiæ ipſa magiſtra
Quando ferebatur, recti prauiq; magiſtra.
Arctoa flumen delapſum Edenis ab ora
Præcipites deuoluit aquas per amœna vireta

Fortunatorum nemorum: riuiſque liquenti
Purior electro vernantia temperat arua.
At ſubter ſupraq; vias ſe findit in ambas:
Hinc atque hinc binos geminus vehit alueus amnes.
Quippe diem contra medium vaſto impete Phiſon
Dum petit æquoreos Perſarum in gurgite fluctus
Vorticibus rapidis & multa flauus arena
Circuit Eoas Chauilæ cognominis oras.
Diues vbi telluris honos, præſtantis & auri
Copia odorato pellucent bdellia ligno.
Serdonyches vitreo pellucent Marmore gemmæ.
Sic tepidos aduerſum auſtros, orbique propinquus
Labitur occiduo Gichon: Chuſæáque rura,
Et diues Arabum ſaltus, & thura Sabæa
Adluit: atque ſuis rubrum mare miſcet arenis.
Partis ab aduerſæ flabris, & montibus altis
Armeniæ, & longi linquens iuga celſa Niphatæ
Hinc vagus Euphrates, hinc deuius agmine Tygris
Fertur arundineo latè præcinctus amictu:
Surgenti hic ſoli propior, ſoli ille cadenti.
Terrigenam locat hac felici in ſede virentis,
Pomiferi, irrigui nemoris, blandiq; receſſus
Rerum opifex: & teſta Dei modo fictilis inſtar
Iam pedibus ſubiecta videt latè omnia circum.
Quæque ſecant pontum ſulcantibus æquora pinnis,
Quæque ſecant liquidum ſtridentibus aera pennis;
Et cicurem atq; ferum terræ omniparentis alumnum;
Omnibus & princeps imponit nomina rebus.
Verum oculis in partem omnem licet omnia luſtret
Intentis, vitæ comitem auxiliumque beatæ
Non videt opportunum vſquam: at ſoli eſſe beato
Nonne nefas? Ergo oſſa alto Pater ima ſopore
Irrigat: & coſta exempta latus haurit apertum
Stertenti, rurſuſque reſartum corpore complet.

Vnde opifex pulchram effingit mira arte puellam,
Blandam oculis, fronte, ore, genis, roſeiſq; labellis,
Quin matura viro, veneris iubar aurea vincat.
» Qualis ſtella nitet tardam quæ circuit arcton
» Hiberna ſub nocte; aut matutina reſurgens
» Aurora, aut vbi iam Oceano ſol aureus exit,
Quæ MARIÆ *laus diuæ, intactæ & virginis almæ:*
Æmula cui TVRRRÆA *animoque & corpore virgo:*
Non ſecus ac fato nacta eſt, tincta amne ſalubri,
Nomen idem; vitaque referre & moribus ardens
Matris ab exemplo, Diuiſque ſororibus ambit.
Pronubus ecce Deus decus hoc muliebre viro mox
Siſtit, vti promptum auxilium, pactoſque Hymenæos,
Et lætis iugat ominibus, fauſtumque profatur:
In dulces ite amplexus, prolemque feraces
Sufficite, & gnauis terram complete colonis.
Sic Deus: at terra genitus: Nunc ô mihi demum
Dulce meis ex oſſibus os, ex ſanguine ſanguis.
Tu nunc orta viro mulier diceris: & æui
Eua parens generique meo, ſtirpique nepotum.
Deſeret hinc genitorem almum, caramque parentem
Natus & vxori coniux hærebit amatæ.
Vnum ambo dehinc corpus erunt ſub fœdere caſto;
Vt quam firma ſacro ſtant vincla iugalia nexu,
Tam coniuncta thoro coeat concordia ſancto.
Vernabant in flore æui ſine veſtibus ambo,
Nudi artus humeroſque & candida pectora nudi.
Non vllus partem obſcœnam velabat amictus:
Nondum obſcœni aliquid: necdum pudor ora tegebat:
Pulchra ſed integro regnabat corpore virtus.

Alme parens, fer opem: atque pijs intende querelis
Siue inimicus atrox, ſeu me mihi dira cupido
Abſtulerit: ſi me abſtulerit me dira cupido.
Affer opem pius; ac miſeris intende querelis.

EX CANTICO Salomonis.

O ſi me meus imbuat ſuarum
Suaui nectare ſuauiationum?
Nam tui lepidi, venuſti amores
Suaui nectare ſunt ſuauiores.
Te, propter liquidos tuos odores,
Clari nominis ob tui decores
Vel ſuaui modo balſamo ſuaues,
Amant, depereunt, petunt puellæ,
Caſtæ, candidulæ, piæ puellæ.
Me prenſam trahe, pone ſubſequentes
Aduolabimus. ædium in ſuarum
Me rex intulit intimos receſſus;
Læti in te modo geſtiemus: in te
Exultabimus: & tuos amores
Suaui nectare, melle ſuauiores
Grati concelebrabimus. Sitit te
Ardore igneo inuſtulati amoris
Iuuentus pia, ſanctula, integella.
Vos ô quæ Solymas ſacræ puellæ
Sacras incolitis, licèt nigella
Sim, ſum pulchra tamen, tamen venuſta,
Ceu tentoria Cedarena: ceu quæ
Tendebat Salomo, foris peruſta
Crebris ſolibus: at referta gemmis,
Gemmis pallidulis, Venuſtuliſque,
Gemmis fulgidulis, micante & auro.
Ne me, ne precor obtuemini me
Toruo lumine, triſtiore ocello:
Quod ingellula, quod miſella, ſolis

Crebro lumine, fixiore ocello
Viſa, ſim cute decolor recocta.
Materno ſoboles ſatu creata,
(Ah fratrum ſoboles ferociorum!)
In me incanduit igneo furore,
Me vineta iubens & hæc & illa
Eiectam, horridulam, vagam tueri:
Quum ſortem fidei meæ, mihique
Quæ concredita, palmitis feracis
Germen nobile non queam tueri.
Tu nunc tu mea lux, meum merum mel,
Meæ deliciæ, mei lepores,
Meus flos, mea ſuauitas, meum cor,
Reſponde roſeis loquens labellis;
Vbi paſcis? vbi leuare cogis
Defeſſum nimio gregem calore?
Cum fax ignea vertici minatur;
Et flammis rapidis hiulcat arua.
Cur tanquam vaga, perdita, impudica
Diuertens adeam tuos ſodales,
Infidos pecoris tui magiſtros?
O formoſula forma fœminarum,
Quot ſint, quot fuerint, quot eſſe poſsint!
O pulchellula, ſcitula, integella,
Et quantum pote plurimùm venuſta;
Si te paſcua pinguioris herbæ,
Si te vmbracula lenioris auræ
Arentem eſurie latent, ſitique,
I, veſtigia contere auſpicata
Pedum trita ſolo gregis puſilli;
I, compaſce tuum pecus, ſecundum
Paſtorum attegias benigniorum.
Es inſtar, mea lux, equæ nitentis
Quæ vehit Pharaonias quadrigas:

Gemmulis genulæ, monilibuſque
Ceruix lactea lucet implicata.
Tibi nos faciemus ergo torques
Ex auro, artifici manu politas,
Auro argentea ſigna quod figurent;
Signa vermiculata, bracteata,
Stelliſque irradiata, punctuliſque
Diſtincta, & varijs ſuperba gemmis.
Dum Rex accubitu ſerenus almo
Lætos lautitijs ſerit lepores
Hinc latè mea nardus, inde iactat
Blandum, molliculum, ſuauem odorem.
Eſt mihi meus ignis illigatus
Nardi faſciculus; cubatque pernox
Inter candidulas meas papillas.
Eſt mihi meus ignis vua dulcis
Cypri ſuaueolentis, inter vuas
Engaddi roſeas feracioris.
O quam pulchra nites, nites venuſta
Ocellis mea lux columbulinis!
O pulcher meus ignis, ô venuſtus!
Ah dulcis quoque muſtuluſque totus:
Ah vernans quoque lectulus, virenſque
Noſtri amplexibus, oſculiſque noſtris!
Vt noſtræ laquear domus renidet!
Cedrinis trabibus perennitatum,
Tignis Berothiuis amænitatum!

Tu nunc nate Deo, rerum pia victima Ieſu,
Reſpice nos, qui cuncta animas, ſpes vnica, mortem
Exue morte noua, atque noua vita indue vitam.

W

*A*NDR. *M*ELVINVS.